

## REGLUGERÐ EVRÓPUÞINGSINS OG RÁÐSINS (EB) nr. 550/2004

2008/EES/68/19

frá 10. mars 2004

um að veita þjónustu á sviði flugleiðsögu í samevrópska loftrýminu (þjónustureglugerðin) (\*)

EVRÓPUÞINGIÐ OG RÁÐ EVRÓPUSAMBANDSINS HAFU,

með hliðsjón af stofnsáttmála Evrópubandalagsins, einkum 2. mgr. 80. gr.,

með hliðsjón af tillögu framkvæmdastjórnarinnar <sup>(1)</sup>,

með hliðsjón af álit efnahags- og félagsmálanefndar Evrópu-bandalaganna <sup>(2)</sup>,

með hliðsjón af álit svæðanefndarinnar <sup>(3)</sup>,

í samræmi við málsmeðferðina sem mælt er fyrir um í 251. gr. sáttmálans <sup>(4)</sup>, á grundvelli sameiginlegs texta sem sáttanefndin samþykkti 11. desember 2003,

og að teknu tilliti til eftirfarandi:

1) Aðildarríkin hafa endurskipulagt í mismiklum mæli starfsvið innlendra aðila, sem veita flugleiðsöguþjónustu, með því að auka sjálfstæði þeirra og frelsi til að veita þjónustu. Vaxandi þörf er á að tryggja að lágmarkskröfur varðandi almannahagsmuni séu uppfylltar í þessu nýja umhverfi.

2) Í skýrslu, sem nefnd háttsettra embættismanna um samevrópskt loftrými sendi frá sér í nóvember 2000, var staðfest þörfin á reglum á vettvangi Bandalagsins til að gera greinarmun á reglusetningu og veitingu þjónustu og til að innleiða kerfi fyrir veitingu starfsleyfa sem miðar að því að gæta almannahagsmuna, einkum að því er varðar öryggi, og bæta innheimtakerfi.

3) Í reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 549/2004 frá 10. mars 2004 (rammareglugerðin) <sup>(5)</sup> eru sett rammaákvæði um að koma á samevrópsku loftrými.

4) Til að koma á samevrópsku loftrými skal samþykkja ráðstafanir til að tryggja að örugg og skilvirk flugleiðsöguþjónusta verði veitt í samræmi við skipulag og notkun loftrýmis sem kveðið er á um í reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 551/2004 frá 10. mars 2004 um skipulag og notkun loftrýmis í samevrópska loftrýminu (loftrýmisreglugerðin) <sup>(6)</sup>. Mikilvægt er að koma á samræmdu skipulagi við að veita slíka þjónustu til að unnt sé að uppfylla þarfir loftrýmisnotenda á fullnægjandi hátt og stjórna flugumferð á öruggan og skilvirkan hátt.

5) Veiting flugumferðarþjónustu, sem fjallað er um í þessari reglugerð, tengist heimildum opinbers yfirvalds sem eru ekki efnahagslegs eðlis og sem myndi réttlæta beitingu samkeppnisreglna sáttmálans.

6) Það er á ábyrgð aðildarríkjanna að hafa eftirlit með því að flugleiðsöguþjónusta sé veitt á öruggan og skilvirkan hátt og að veitendur hennar fari að sameiginlegum kröfum sem ákvarðaðar eru á vettvangi Bandalagsins.

7) Aðildarríkjunum skal heimilt að fela viðurkenndum stofnunum, sem búa yfir tæknilegri reynslu, að ganga úr skugga um að veitendur flugleiðsöguþjónustu fari að sameiginlegum kröfum sem ákvarðaðar eru á vettvangi Bandalagsins.

(\*) Þessi EB-gerð birtist í Stjtið. ESB L 96, 31.3.2004, bls. 10. Hennar var getið í ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 67/2006 frá 2. júní 2006 um breytingu á XIII. viðauka (Flutningastarfssemi) við EES-samninginn, sjá EES-viðbæti við Stjórnartíðindi Evrópusambandsins nr. 44, 7.9.2006, bls. 15.

<sup>(1)</sup> Stjtið. EB C 103 E, 30.4.2002, bls. 26.

<sup>(2)</sup> Stjtið. EB C 241, 7.10.2002, bls. 24.

<sup>(3)</sup> Stjtið. EB C 278, 14.11.2002, bls. 13.

<sup>(4)</sup> Álit Evrópuþingsins frá 3. september 2002 (Stjtið. ESB C 272 E, 13.11.2003, bls. 303), sameiginleg afstaða ráðsins frá 18. mars 2003 (Stjtið. ESB C 129 E, 3.6.2003, bls. 16) og afstaða Evrópuþingsins frá 3. júlí 2003 (hefur enn ekki verið birt í Stjórnartíðinum ESB). Lagaleg ályktun Evrópuþingsins frá 29. janúar 2004 og ákvörðun ráðsins frá 2. febrúar 2004.

<sup>(5)</sup> Stjtið. ESB L 96, 31.3.2004, bls. 1.

<sup>(6)</sup> Stjtið. ESB L 96, 31.3.2004, bls. 20.

- 8) Til að rekstur flugumferðarkerfis geti gengið snurðulaust fyrir sig er einnig þörf á samræmdum og ströngum öryggisstöðlum fyrir veitendur flugleiðsöguþjónustu.
- 9) Samræma skal fyrirkomulag við útgáfu skirteina fyrir flugumferðarstjóra þannig að unnt sé að fjölga þeim og stuðla að gagnkvæmri viðurkenningu skirteina.
- 10) Til að tryggja samfelldni í veitingu þjónustu skal koma á sameiginlegu kerfi til að veita þeim sem veita flugleiðsöguþjónustu starfsleyfi sem felur í sér leið til að skilgreina réttindi og skyldur þeirra og hafa reglubundið eftirlit með því að farið sé að slíkum kröfum.
- 11) Skilyrði, sem fylgja starfsleyfum, skulu rökstudd á hlutlægan hátt, vera án mismununar, hófleg, gagnsæ og samrýmast viðeigandi alþjóðlegum stöðlum.
- 12) Starfsleyfi skulu viðurkennd gagnkvæmt af öllum aðildarríkjum til að gera veitendum flugleiðsöguþjónustu kleift, innan ramma öryggiskrafnanna, að veita þjónustu í öðru aðildarríki en því þar sem þeir fengu starfsleyfi sitt.
- 13) Skipuleggja skal veitingu fjarskipta-, flugleiðsögu- og kögunarþjónustu ásamt upplýsingaþjónustu flugmála samkvæmt markaðsaðstæðum, að teknu tilliti til séreinkenna slíkrar þjónustu og að viðhafa hátt öryggisstig.
- 14) Til að greiða fyrir öruggri flugumferð yfir landamæri aðildarríkjanna, til hagsbóta fyrir loftrýmisnotendur og farþega þeirra, skal í kerfi um veitingu starfsleyfis kveðið á um ramma til að gera aðildarríkjum kleift að tilnefna veitendur flugumferðarþjónustu, óháð því hvar þeir hafa fengið starfsleyfi.
- 15) Á grundvelli greininga á öryggisráðstöfunum skulu aðildarríkin geta tilnefnt einn eða fleiri veitendur veðurþjónustu, að því er varðar það loftrými, í heild eða hluta, sem er á ábyrgð þeirra, án þess að þörf sé á að skipuleggja útboð.
- 16) Veitendur flugleiðsöguþjónustu skulu, með viðeigandi ráðstöfunum, koma á og viðhalda nánú samstarfi við hermálafyrirvöld sem eru ábyrg fyrir starfsemi sem getur haft áhrif á almenna flugumferð.
- 17) Ársreikningur veitenda flugleiðsöguþjónustu skal vera eins gagnsær og mögulegt er.
- 18) Innleiðing samræmdra meginreglna og skilyrða fyrir aðgangi að rekstrargögnum á að greiða fyrir veitingu flugleiðsöguþjónustu svo og fyrir rekstri loftrýmisnotenda og flugvalla í nýju umhverfi.
- 19) Innheimtuskilyrði, sem gilda um loftrýmisnotendur, skulu vera sanngjörn og gagnsæ.
- 20) Notendagjöld skulu vera þóknun fyrir afnot af búnaði og þjónustu sem veitendur flugleiðsöguþjónustu og aðildarríki láta í té. Fjárhæð notendagjaldanna skal vera í réttu hlutfalli við kostnaðinn að teknu tilliti til markmiða um öryggi og efnahagslega skilvirkni.
- 21) Ekki skal mismuna loftrýmisnotendum að því er varðar aðgang að sambærilegri flugleiðsöguþjónustu.
- 22) Veitendur flugleiðsöguþjónustu bjóða upp á tiltekinn búnað og þjónustu, sem tengist beint rekstri loftfara, en þeir skulu geta staðið straum af kostnaðinum sem af þessu hlýst í samræmi við meginregluna að notandinn borgi, þ.e. að loftrýmisnotendur skuli greiða þann kostnað sem þeir stofna til á notunarstaðnum eða eins nálægt honum og mögulegt er.
- 23) Mikilvægt er að tryggja gagnsæi varðandi kostnaðinn sem stofnað er til vegna slíks búnaðar og þjónustu. Þar af leiðandi skal greina loftrýmisnotendum frá öllum breytingum sem eru gerðar á skipulagi og fjárhæð gjaldanna. Skýringar á slíkum breytingum eða fjárfestingum, sem veitendur flugleiðsöguþjónustu leggja til, skulu vera hluti af upplýsingaskiptum á milli stjórnar þjónustunnar og loftrýmisnotenda.
- 24) Möguleiki skal vera á að aðlaga gjöldin sem stuðlar að því að hámarka afköst kerfisins í heild. Fjárhagsleg hvatning getur verið gagnleg leið til að hraða innleiðingu búnaðar í lofti eða á jörðu niðri sem eykur afkastagetu, til að umbuna fyrir góðan árangur eða til að vega upp á móti óþægindum af því að velja síður æskilegar flugleiðir.

- 25) Í tengslum við þessar tekjur, sem er aflað í þeim tilgangi að fá sanngjarnan arð af eignum, og í beinum tengslum við sparnað, sem næst með aukinni skilvirkni, skal framkvæmdastjórnin kanna möguleikann á því að stofna varasjóð með það að markmiði að draga úr áhrifum af skyndilegri hækkun gjalda fyrir loftrýmisnotendur á tímabilum þegar flugumferð hefur dregist saman.
- 26) Framkvæmdastjórnin skal kanna möguleikann á því að skipuleggja tímabundna fjárhagsaðstoð fyrir ráðstafanir sem miða að því að auka afkastagetu evrópska flugstjórnarkerfisins í heild.
- 27) Framkvæmdastjórnin skal reglulega endurskoða ákvörðun og álagningu gjalda á loftrýmisnotendur í samráði við Evrópustofnun um öryggi flugleiðsögu (Eurocontrol) og innlend eftirlitsyfirvöld og loftrýmisnotendur.
- 28) Þar eð upplýsingar um veitendur flugleiðsöguþjónustu eru sérstaklega viðkvæmar skulu innlend eftirlitsyfirvöld ekki birta upplýsingar sem þagnarskylda gildir um en þetta má þó ekki koma í veg fyrir skipulagningu kerfis sem vaktar og birtir árangur þessara þjónustuveitenda.

#### SAMÞYKKT REGLUGERÐ ÞESSA:

##### I. KAFLI

##### ALMENNT

##### 1. gr.

##### Gildissvið og markmið

1. Innan gildissviðs rammareglugerðarinnar varðar þessi reglugerð veitingu flugleiðsöguþjónustu í samevrópska loftrýminu. Markmiðið með þessari reglugerð er að ákvarða sameiginlegar kröfur um örugga og skilvirka veitingu flugleiðsöguþjónustu í Bandalaginu.

2. Þessi reglugerð gildir um veitingu flugleiðsöguþjónustu fyrir almenna flugumferð í samræmi við og innan gildissviðs rammareglugerðarinnar.

##### 2. gr.

##### Verkefni innlendra eftirlitsyfirvalda

1. Innlend eftirlitsyfirvöld, sem um getur í 4. gr. rammareglugerðarinnar, skulu tryggja viðeigandi eftirlit með beitingu þessarar reglugerðar, einkum að því er varðar öruggan og skilvirkan rekstur veitenda flugleiðsöguþjónustu í tengslum við loftrými sem er á ábyrgð aðildarríkisins sem tilnefndi eða kom viðkomandi yfirvaldi á fót.

2. Í þessu skyni skulu eftirlitsyfirvöld í hverju landi skipuleggja tilskildar skoðanir og kannanir til að ganga úr skugga um að farið sé að kröfum þessarar reglugerðar. Sá sem veitir flugleiðsöguþjónustu skal greiða fyrir slíku starfi.

3. Í tengslum við starfræn loftrýmisumdæmi, sem ná yfir loftrýmið og eru á ábyrgð fleiri en eins aðildarríkis, skulu hlutaðeigandi aðildarríki gera með sér samning um eftirlit, sem kveðið er á um í þessari grein, að því er varðar veitendur flugleiðsöguþjónustu í tengslum við þessi umdæmi. Aðildarríki mega gera með sér samning um eftirlitið, sem kveðið er á um í þessari grein, að því er varðar þann sem veitir flugleiðsöguþjónustu í öðru aðildarríki en því þar sem aðalrekstur hans fer fram.

4. Innlend eftirlitsyfirvöld skulu gera viðeigandi ráðstafanir til að koma á nánú samstarfi sín á milli til að tryggja fullnægjandi eftirlit með veitendum flugleiðsöguþjónustu sem hafa gilt starfsleyfi í einu aðildarríki en veita einnig þjónustu í tengslum við loftrými sem er á ábyrgð annars aðildarríkis. Slíkt samstarf skal fela í sér samkomulag um það hvernig eigi að meðhöndla tilvik þar sem ekki er farið að gildandi, sameiginlegum kröfum í 6. gr. eða skilyrðunum í II. viðauka.

##### 3. gr.

##### Viðurkenndar stofnanir

1. Innlendum eftirlitsyfirvöldum er heimilt að ákveða að úthluta, að fullu eða að hluta til, skoðunum og könnunum, sem um getur í 2. mgr. 2. gr., til viðurkenndra stofnana sem uppfylla kröfurnar í I. viðauka.

2. Viðurkenning, sem innlent eftirlitsyfirvald veitir, skal vera gild innan Bandalagsins í þrjú ár með möguleika á endurnýjun. Innlendum eftirlitsyfirvöldum er heimilt að fyrirskipa sérhverri þessara viðurkenndu stofnana, sem eru staðsettar í Bandalaginu, að annast þessar skoðanir og kannanir.

4. gr.

**Öryggiskröfur**

Framkvæmdastjórnin skal, í samræmi við málsmæðferðina sem um getur í 3. mgr. 5. gr. rammareglugerðarinnar, tilgreina og samþykkja öryggiskröfur Evrópustofnunar um öryggi flugleiðsögu (ESARR) og síðari breytingar við þessar kröfur innan gildissviðs þessarar reglugerðar sem skulu vera bindandi samkvæmt lögum Bandalagsins. Birtingin skal vera í formi tilvísana til slíkra öryggiskrafa Evrópustofnunar um öryggi flugleiðsögu í *Stjórnartíðindum Evrópusambandsins*.

5. gr.

**Útgáfa skirteina fyrir flugumferðarstjóra**

Framkvæmdastjórnin skal, eins fljótt og auðið er eftir gildistöku þessarar reglugerðar, leggja tillögu fyrir Evrópuþingið og ráðið um útgáfu skirteina fyrir flugumferðarstjóra.

## II. KAFLI

**REGLUR UM VEITINGU ÞJÓNUSTU**

6. gr.

**Sameiginlegar kröfur**

Ákvarða skal sameiginlegar kröfur varðandi veitingu flugleiðsöguþjónustu í samræmi við málsmæðferðina sem um getur í 3. mgr. 5. gr. rammareglugerðarinnar. Til sameiginlegru krafanna telst eftirfarandi:

- tæknileg og rekstrarleg færni og hæfi,
- kerfi og ferli fyrir öryggis- og gæðastjórnun,
- tilkynningakerfi,
- gæði þjónustu,
- fjárhagslegur styrkur,
- bótaábyrgð og tryggingarvernd,
- eignarhald og stjórnskipulag, þ.m.t. hindrun hagsmunaárekstra,
- mannauður, þ.m.t. fullnægjandi mönnunaráætlun,
- vernd.

7. gr.

**Starfsleyfi fyrir veitendur flugleiðsöguþjónustu**

1. Veitendur flugleiðsöguþjónustu innan Bandalagsins skulu verða sér úti um starfsleyfi í aðildarríkjunum.

2. Umsókn um starfsleyfi skal lögð fyrir innlent eftirlitsyfirvald aðildarríkisins þar sem aðalrekstur umsækjandans fer fram og skráð skrifstofa hans er, ef hún er fyrir hendi.

3. Innlend eftirlitsyfirvöld skulu láta veitendum flugleiðsöguþjónustu í té starfsleyfi ef þeir fara að sameiginlegum kröfum sem um getur í 6. gr. Heimilt er að veita starfsleyfi fyrir hverja einstaka tegund flugleiðsöguþjónustu, eins og hún er skilgreind í 2. gr. rammareglugerðarinnar, eða fyrir þjónustupakka, m.a. eftir því hvar veitandi flugumferðarþjónustu rekur og viðheldur eigin fjarskipta-, leiðsögu- og kögunarkerfum, óháð því hver réttarstaða hans er. Hafa skal reglubundið eftirlit með starfsleyfunum.

4. Í starfsleyfunum skal tilgreina réttindi og skyldur veitenda flugleiðsöguþjónustu, þ.m.t. aðgangur loftrýmisnotenda að þjónustu, án mismununar, einkum að því er varðar öryggi. Veiting starfsleyfis er einungis háð skilyrðunum í II. viðauka. Slík skilyrði skulu vera rökstudd á hlutlægan hátt, vera án mismununar, hófleg og gagnsæ.

5. Þrátt fyrir 1. mgr. mega aðildarríkin leyfa að veitt verði flugleiðsöguþjónusta í öllu loftrýminu, sem er á ábyrgð þeirra, eða hluta þess, án þess að starfsleyfi sé fyrir hendi, í tilvikum þar sem sá sem veitir slíka þjónustu veitir hana fyrst og fremst fyrir hreyfingar loftfars sem teljast ekki til almennrar flugumferðar. Í þessum tilvikum skulu hlutaðeigandi aðildarríki tilkynna framkvæmdastjórninni og hinum aðildarríkjunum um ákvörðun sína og um ráðstafanir sem eru gerðar til að tryggja að farið sé í einu og öllu að sameiginlegu kröfunum.

6. Án þess að það hafi áhrif á 8. gr. og með fyrirvara um 9. gr. skal útgáfa starfsleyfa til handa veitendum flugleiðsöguþjónustu fela í sér möguleika á að þeir bjóði þjónustu sína öðrum veitendum flugleiðsöguþjónustu, loftrýmisnotendum og flugvöllum innan Bandalagsins.

7. Innlend eftirlitsyfirvöld skulu hafa eftirlit með því hvort farið sé að sameiginlegum kröfum og skilyrðum sem fylgja starfsleyfunum. Upplýsingar um slíkt eftirlit skulu færðar í ársskýrslur sem aðildarríkin skulu leggja fram skv. 1. mgr. 12. gr. rammareglugerðarinnar. Ef innlent eftirlitsyfirvald kemst að því að handhafi starfsleyfis fullnægir ekki lengur slíkum kröfum eða skilyrðum skal hann gera viðeigandi ráðstafanir en tryggja um leið samfelldni þjónustunnar. Slíkar ráðstafanir geta falið í sér afturköllun starfsleyfisins.

8. Aðildarríki skal viðurkenna öll starfsleyfi sem eru gefin út í öðru aðildarríki í samræmi við þessa grein.

9. Í undantekningartilvikum mega aðildarríkin fresta beitingu þessarar greinar um sex mánuði frá þeim degi sem leiðir af 2. mgr. 19. gr. Aðildarríkin skulu tilkynna framkvæmdastjórninni um slíka frestun og tilgreina ástæður fyrir henni.

8. gr.

#### Tilnefning veitenda flugumferðarþjónustu

1. Aðildarríki skulu tryggja einkarétt á veitingu flugumferðarþjónustu innan tiltekinna loftrýmisumdæma að því er varðar loftrými sem eru á þeirra ábyrgð. Í því skyni skulu aðildarríkin tilnefna veitanda flugumferðarþjónustu sem hefur gilt starfsleyfi í Bandalaginu.

2. Aðildarríkin skulu skilgreina réttindi og skyldur sem tilnefndir þjónustuveitendur eiga að uppfylla. Skyldurnar geta falið í sér skilyrði fyrir tímanlega afhendingu viðeigandi upplýsinga sem eru nauðsynlegar til að greina allar hreyfingar loftfars í loftrýminu sem er á ábyrgð aðildarríkjanna.

3. Aðildarríki hafa rétt til að velja þjónustuveitanda, að því tilskildu að hinn síðarnefndi uppfylli kröfurnar og skilyrðin sem um getur í 6. og 7. gr.

4. Að því er varðar starfrænt loftrýmisumdæmi, sem eru ákvörðuð í samræmi við 5. gr. loftrýmisreglugerðarinnar og ná yfir loftrými á ábyrgð fleiri en eins aðildarríkis, skulu hlutaðeigandi aðildarríki tilnefna sameiginlega einn eða fleiri veitendur flugumferðarþjónustu, a.m.k. einum mánuði áður en loftrýmisumdæminu er komið á fót.

5. Aðildarríki skulu tilkynna framkvæmdastjórninni og hinum aðildarríkjunum tafarlaust um allar ákvarðanir, sem teknar eru innan ramma þessarar greinar, að því er varðar tilnefningu veitenda flugumferðarþjónustu innan tiltekinna

loftrýmisumdæma að því er varðar loftrými sem er á þeirra ábyrgð.

9. gr.

#### Tilnefning veitenda veðurþjónustu

1. Aðildarríkin mega tilnefna veitanda veðurþjónustu sem hefur einkarétt á því að láta í té öll veðurfræðileg gögn eða hluta af þeim í öllu eða hluta af loftrýminu sem er á ábyrgð þeirra, að teknu tilliti til öryggisráðstafana.

2. Aðildarríkin skulu tilkynna framkvæmdastjórninni og hinum aðildarríkjunum án tafar um hvers konar ákvarðanir sem teknar eru innan ramma þessarar greinar að því er varðar tilnefningu veitenda veðurþjónustu.

10. gr.

#### Samstarf milli þjónustuveitenda

1. Veitendur flugleiðsöguþjónustu mega nýta sér þjónustu annarra þjónustuveitenda sem hafa starfsleyfi í Bandalaginu.

2. Veitendur flugleiðsöguþjónustu skulu gera samstarfið formlegt með skriflegum samningi eða sambærilegri lagaráðstöfun þar sem tilgreindar eru tilteknar skyldur og verkefni, sem hver þjónustuveitandi hefur með höndum, og sem gerir þjónustuveitendum kleift að skiptast á rekstrargögnum að því er varðar almenna flugumferð. Tilkynna skal hlutaðeigandi innlendu eftirlitsyfirvaldi eða -yfirvöldum um þetta fyrirkomulag.

3. Þegar um er að ræða veitingu flugumferðarþjónustu skal samþykki krafist frá hlutaðeigandi aðildarríkjunum. Þegar um er að ræða veitingu veðurþjónustu skal krafist samþykkis hlutaðeigandi aðildarríkja ef þau hafa tilnefnt þjónustuveitanda sem fær einkarétt í samræmi við 1. mgr. 9. gr.

11. gr.

#### Samstarf við hermálaysfirvöld

Aðildarríkin skulu gera nauðsynlegar ráðstafanir innan ramma sameiginlegrar stefnu í flutningamálum til að tryggja að gert sé skriflegt samkomulag eða sambærileg lagaráðstöfun milli borgaralegra yfirvalda og hermálaysfirvalda að því varðar stjórnun tiltekinna loftrýmisumdæma.

## 12. gr.

**Gagnsæi ársreiknings**

1. Veitendur flugleiðsöguþjónustu skulu semja ársreikning og leggja hann fram til endurskoðunar og birtingar, hvernig sem eignarhaldi þeirra og rekstrarformi að lögum er háttáð. Ársreikningurinn skal saminn í samræmi við samþykktu alþjóðlega reikningsskilastaðla í Bandalaginu. Þar sem ekki reynist unnt að ná fullu samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla, vegna réttarstöðu þjónustuveitandans, skal hann kappkosta að ná eins miklu samræmi og mögulegt er.

2. Í öllum tilvikum skulu veitendur flugleiðsöguþjónustu birta árskýrslu og skal starfssemi þeirra endurskoðuð reglulega af óháðum endurskoðanda.

3. Þegar veitendur flugleiðsöguþjónustu bjóða þjónustupakka skulu þeir í innra bókhaldi sínu tilgreina viðeigandi kostnað og tekjur af flugleiðsöguþjónustu, sundurliðaðar í samræmi við meginreglur Evrópustofnunar um ákvörðun kostnaðargrunns fyrir leiðargjald og útreikning á gjaldskráreiningum, og þeir skulu einnig, eftir því sem við á, halda annarri þjónustu en flugleiðsöguþjónustu aðskildri í undirreikningi ársreiknings á sama hátt og krafist yrði af þeim ef þjónustan, sem um er að ræða, væri veitt af aðskildum fyrirtækjum.

4. Aðildarríkin skulu tilnefna lögbær yfirlöng sem hafa rétt á að fá aðgang að ársreikningi þeirra þjónustuveitanda sem veita þjónustu innan loftrýmisins sem er á ábyrgð þeirra.

5. Aðildarríkin mega láta bráðabirgðaákvæði 9. gr. reglugerðar Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 1606/2002 frá 19. júlí 2002 um beitingu alþjóðlegra reikningsskilastaðla<sup>(1)</sup> gilda um veitendur flugleiðsöguþjónustu sem falla undir gildissvið þessarar reglugerðar.

## 13. gr.

**Aðgangur að og vernd gagna**

1. Að því er almenna flugumferð varðar skulu veitendur flugleiðsöguþjónustu, loftrýmisnotendur og flugvellir skiptast á viðeigandi rekstrargögnum á rauntíma til að greiða fyrir rekstrarþörfum sínum. Aðeins er heimilt að nota gögnin í rekstrarlegum tilgangi.

2. Veita skal viðeigandi yfirlöng, veitendum flugleiðsöguþjónustu sem hafa starfsleyfi, loftrýmisnotendum og flugvöllum aðgang að rekstrargögnum, án mismunar.

3. Þjónustuveitendur með starfsleyfi, loftrýmisnotendur og flugvellir skulu ákvarða stöðluð aðgangsskilyrði að viðeigandi rekstrargögnum, öðrum en þeim sem um getur í 1. mgr. Innlend eftirlitsyfirlöng skulu samþykkja slík stöðluð skilyrði. Settar skulu nákvæmar reglur um slík skilyrði, eftir því sem við á, í samræmi við málsmeðferðina sem um getur í 3. mgr. 5. gr. rammareglugerðarinnar.

## III. KAFLI

**INNHEIMTUKERFI**

## 14. gr.

**Almenn ákvæði**

Í samræmi við kröfurnar í 15. og 16. gr. skal þróa innheimtukerfi fyrir flugleiðsöguþjónustu sem stuðlar að meira gagnsæi að því er varðar ákvörðun, álagningu og innheimtu gjalda af loftrýmisnotendum. Þetta kerfi skal einnig vera í samræmi við 15. gr. Chicago-samþykktarinnar um alþjóðflugmál frá 1944 og innheimtukerfi Evrópustofnunar um öryggi flugleiðsögu fyrir leiðargjöld.

## 15. gr.

**Meginreglur**

1. Innheimtukerfið skal byggjast á kostnaði sem veitendur flugleiðsöguþjónustu stofna til við veitingu hennar til hagsbóta fyrir loftrýmisnotendur. Kerfið deilir þessum kostnaði á mismunandi notendahópa.

2. Eftirfarandi meginreglum skal beitt við ákvörðun kostnaðargrunns fyrir gjöld:

- a) kostnaður, sem loftrýmisnotendur deila með sér, skal vera heildarkostnaður við veitingu flugleiðsöguþjónustu, þ.m.t. viðeigandi fjárhæð fyrir vöxtum af fjárfestingum og afskriftum eigna svo og kostnaður af viðhaldi, rekstri, stjórnun og stjórnsýslu,
- b) kostnaður sem taka skal tillit til í þessu samhengi skal vera sá kostnaður sem metinn er í tengslum við búnað og þjónustu sem kveðið er á um og komið í framkvæmd samkvæmt svæðisbundinni flugleiðsöguáætlun Alþjóðaflugmálastofnunarinnar fyrir Evrópusvæðið. Hann getur einnig falið í sér kostnað sem innlend eftirlitsyfirlöng og/eða viðurkenndar stofnanir hafa stofnað til svo og annan kostnað sem stofnað er til af viðeigandi aðildarríki og þjónustuveitanda í tengslum við veitingu flugleiðsöguþjónustu,

<sup>(1)</sup> Stjótið. EB L 243, 11.9.2002, bls. 1.

c) kostnaður við mismunandi flugleiðsöguþjónustu skal tilgreindur sérstaklega, eins og kveðið er á um í 3. mgr. 12. gr.,

d) víxlniðurgreiðsla á milli mismunandi flugleiðsöguþjónustu skal einungis leyfð þegar hún er réttlætt af hlutlægum ástæðum og að því tilskildu að hún sé greinilega tilgreind,

e) tryggt skal að kostnaðargrunnur gjaldanna sé gagnsær. Samþykkja skal framkvæmdarreglur um upplýsingar sem þjónustuveitanda ber að veita til að unnt sé að gera úttekt á áætlunum hans, raunkostnaði og tekjum. Innlend eftirlitsyfirlögd, þjónustuveitendur, loftrýmisnotendur, framkvæmdastjórnin og Evrópustofnun um öryggi flugleiðsögu skulu reglulega skiptast á upplýsingum.

3. Með fyrirvara um innheimtukerfi Evrópustofnunar um öryggi flugleiðsögu fyrir leiðargjöld skulu aðildarríkin, í samræmi við 2. mgr., uppfylla eftirfarandi meginreglur við ákvörðun gjalda:

a) ákvarða skal gjöld fyrir að hafa aðgang að flugleiðsöguþjónustu án mismununar. Þegar gjöld eru lögð á mismunandi loftrýmisnotendur fyrir not af sömu þjónustu skal ekki gera greinarmun á þjóðerni notenda eða notendahópi,

b) heimilt er að veita undanþágu fyrir tiltekna notendur, einkum létt loftför og ríkisloftför, að því tilskildu að kostnaður við slíka undanþágu leggist ekki á aðra notendur,

c) tekjur af flugleiðsöguþjónustu geta verið svo miklar að þær verði meiri en allur beinn og óbeinn rekstrarkostnaður og skapi þar með sanngjarnan arð af eignum sem getur haft í för með sér nauðsynlegar endurbætur fjármuna,

d) gjöld skulu endurspegla kostnað af flugleiðsöguþjónustu og búnaði sem notendum loftrýmis stendur til boða, að teknu tilliti til hlutfallslegrar afkastagetu mismunandi tegunda viðkomandi loftfara,

e) gjöld skulu hvetja til þess að flugleiðsöguþjónustan sé veitt á öruggan, skilvirkan og árangursríkan hátt í því augnamiði að stuðla að háu öryggisstigi og kostnaðarhagkvæmni svo og að stuðla að samþættri þjónustustarfsemi. Með hliðsjón af því er heimilt að nota slík gjöld til að láta í té:

— kerfi, þ.m.t. hvatning í formi fjárhagslegra kosta og ókosta til að hvetja veitendur flugleiðsöguþjónustu

og/eða loftrýmisnotendur til að styðja við úrbætur á sviði flæðisstjórnunar flugumferðar, s.s. aukin afköst og færri seinkanir, en samtímis að viðhalda hámarksöryggisstigi. Ákvörðun um það hvort nota eigi slíkt kerfi er á ábyrgð hvers aðildarríkis,

— tekjur í þágu verkefna sem eiga að aðstoða tiltekna hópa loftrýmisnotenda og/eða tiltekna hópa veitenda flugleiðsöguþjónustu til að bæta sameiginleg flugleiðsögugrunnvirki, veitingu flugleiðsöguþjónustu og notkun loftrýmis.

4. Samþykkja skal framkvæmdarreglur á þeim sviðum, sem fjallað er um í 1., 2. og 3. mgr., í samræmi við málsmæðferðina sem um getur í 8. gr. í rammareglugerðinni.

16. gr.

#### Endurskoðun gjalda

1. Framkvæmdastjórnin skal, í samvinnu við aðildarríkin, kveða á um stöðuga endurskoðun á því hvort farið sé að meginreglunum og reglunum sem um getur í 14. og 15. gr. Framkvæmdastjórnin skal kappkosta að koma á nauðsynlegu kerfi til að nýta sérþekkingu Evrópustofnunar um öryggi flugleiðsögu.

2. Framkvæmdastjórnin skal, að beiðni eins eða fleiri aðildarríkja, sem telja að framangreindum meginreglum og reglum hafi ekki verið beitt á réttan hátt, eða að eigin frumkvæði, láta fara fram rannsókn á hvers kyns staðhæfingum þess efnis að ekki sé farið að viðkomandi meginreglum og/eða reglum eða þeim ekki beitt á réttan hátt. Framkvæmdastjórnin skal, innan tveggja mánaða frá móttöku beiðninnar, eftir að hafa veitt hlutadeigandi aðildarríki áheyrn og eftir að hafa haft samráð við nefndina um samevrópskt loftrými, í samræmi við málsmæðferðina sem um getur í 2. mgr. 5. gr. rammareglugerðarinnar, taka ákvörðun um beitingu 14. og 15. gr. og hvort halda megi viðkomandi beitingu áfram.

3. Framkvæmdastjórnin skal beina ákvörðun sinni til aðildarríkjanna og tilkynna þjónustuveitandanum um hana, svo fremi hann hafi lögmætra hagsmuna að gæta. Hvert aðildarríki má vísa ákvörðun framkvæmdastjórnarinnar til ráðsins innan eins mánaðar. Ráðinu er heimilt að taka aðra ákvörðun með auknum meirihluta innan eins mánaðar.

## IV. KAFLI

## LOKAÁKVÆÐI

## 17. gr.

## Aðlögun að tækniframförum

1. Vegna aðlögunar að tækniframförum er heimilt að breyta viðaukunum í samræmi við málsmeðferðina sem um getur í 3. mgr. 5. gr. í rammareglugerðinni.
2. Framkvæmdastjórnin skal birta framkvæmdarreglur, sem eru samþykktar á grundvelli þessarar reglugerðar, í *Stjórnartíðindum Evrópusambandsins*.

## 18. gr.

## Trúnaðarkvöð

1. Hvorki innlend eftirlitsfyrirvöld, sem starfa í samræmi við innlenda löggjöf, né framkvæmdastjórnin mega birta upplýsingar sem leynd hvílir yfir, einkum þegar um er að ræða upplýsingar um veitendur flugleiðsöguþjónustu, viðskiptasambönd þeirra eða kostnaðarliði.

2. Ákvæði 1. mgr. hafa ekki áhrif á rétt viðkomandi innlendra eftirlitsyfirvalda til að veita upplýsingar þegar það er nauðsynlegt til að þau geti gegnt skyldum sínum en í slíkum tilvikum skal einungis veita nauðsynlegar upplýsingar og taka tillit til réttmætra hagsmuna veitenda flugleiðsöguþjónustu af því að varðveita viðskiptaleyndarmál sín.

3. Ákvæði 1. mgr. skulu þar að auki ekki koma í veg fyrir birtingu upplýsinga sem ekki hvílir leynd yfir og varða skilyrði við veitingu þjónustunnar og framkvæmd hennar.

## 19. gr.

## Gildistaka

1. Reglugerð þessi öðlast gildi á tuttugasta degi eftir að hún birtist í *Stjórnartíðindum Evrópusambandsins*.

2. Ákvæði 7. og 8. gr. öðlast þó gildi einu ári eftir birtingu sameiginlegu krafna, sem um getur í 6. gr., í *Stjórnartíðindum Evrópusambandsins*.

Reglugerð þessi er bindandi í heild sinni og gildir í öllum aðildarríkjunum án frekari lögfestingar.

Gjört í Strassborg 10. mars 2004.

*Fyrir hönd Evrópuþingsins,*

P. COX

*forseti.*

*Fyrir hönd ráðsins,*

D. ROCHE

*forseti.*



*I. VIÐAUKI***KRÖFUR SEM GERÐAR ERU TIL VIÐURKENNDRA STOFNANA**

Viðurkennda stofnunin skal:

- geta lagt fram skjalfastar sannanir um yfirgripsmikla reynslu af því að meta opinbera aðila og einkaaðila á sviði flutninga í lofti, einkum veitendur flugleiðsöguþjónustu, og opinbera aðila og einkaaðila í öðrum svipuðum geirum innan eins eða fleiri sviða sem falla undir þessa reglugerð,
- setja sér alhliða reglur og reglugerðir um reglubundið eftirlit með framangreindum aðilum sem skulu birtar og uppfærðar reglulega og endurbættar með rannsóknar- og þróunaráætlunum,
- ekki vera stjórnað af veitendum flugleiðsöguþjónustu, flugvallaryfirvöldum eða öðrum sem hafa viðskiptalegra hagsmuna að gæta að því er varðar veitingu flugleiðsöguþjónustu eða flutninga í lofti,
- hafa í þjónustu sinni starfsfólk á sviði tækni, rekstrar, stoðþjónustu og rannsókna sem er í réttu hlutfalli við verkefnið sem á að framkvæma,
- rekin og henni stjórnað þannig að tryggt sé að trúnaðar sé gætt við meðferð upplýsinga eins og stjórnin krefst,
- búin undir að láta hlutaðeigandi innlendu eftirlitsyfirvaldi í té viðeigandi upplýsingar,
- hafa skilgreint og skráð stefnu sína, markmið og skuldbindingar í gæðamálum og tryggt að inntak stefnunnar sé skilmerkilegt, hún sé framkvæmd og henni viðhaldið á öllum stigum innan stofnunarinnar,
- hafa þróað, framkvæmt og viðhaldið skilvirku innra gæðakerfi sem byggist á viðeigandi hlutum alþjóðlegra viðurkenndra gæðastaðla og er í samræmi við EN 45004 (skoðunaraðilar) og EN 29001 eins og þeir eru túlkaðir í kröfum um gæðavottunarkerfi Alþjóðasambands flokkunarfélaga (IACS),
- verða sér út um vottun fyrir gæðakerfið frá óháðu úttektarfyrtæki sem yfirvöld aðildarríkisins, þar sem það er staðsett, viðurkenna.

*II. VIÐAUKI***SKILYRÐI SEM EIGA AÐ FYLGJA STARFSLEYFUM**

1. Í starfsleyfunum skal tilgreina:
    - a) innlenda eftirlitsyfirvaldið sem gefur út starfsleyfið,
    - b) umsækjandann (nafn og heimilisfang),
    - c) þjónustuna sem hefur fengið starfsleyfi,
    - d) yfirlýsingu um að umsækjandinn uppfylli sameiginlegar kröfur, eins og skilgreint er í 6. gr. þessarar reglugerðar,
    - e) útgáfudag og gildistíma starfsleyfisins.
  2. Viðbótarskilyrði sem fylgja starfsleyfum geta, eftir því sem við á, tengst eftirfarandi:
    - a) aðgangi að þjónustu án mismununar fyrir loftrýmisnotendur og kröfum um frammistöðu slíkrar þjónustu, þ.m.t. öryggis- og rekstrarsamhæfisstig,
    - b) forskriftum fyrir rekstri þessarar tilteknu þjónustu,
    - c) þeim tíma sem veita skal þessa þjónustu,
    - d) ýmsum rekstrarbúnaði sem á að nota innan tiltekinnar þjónustu,
    - e) hindrun eða takmörkun á rekstri annarrar þjónustu en þeirrar sem tengist veitingu flugleiðsöguþjónustu,
    - f) samningum, samkomulagi eða öðru fyrirkomulagi á milli þjónustuveitanda og þriðja aðila að því er varðar þjónustuna,
    - g) veitingu upplýsinga sem eðlilegt er að krefjast til að unnt sé að hafa eftirlit með því að þjónustan uppfylli sameiginlegar kröfur, þ.m.t. áætlanir, fjárhags- og rekstrargögn og mikilvægar breytingar á tegund og/eða umfangi flugleiðsöguþjónustunnar sem er veitt,
    - h) öllum öðrum lagalegum skilyrðum sem gilda ekki einungis um flugleiðsöguþjónustu, eins og skilyrði sem tengjast niðurfellingu eða afturköllun starfsleyfis.
-